

Nader onderzoek

Kleine marterachtigen – Zonneheuvelweg 26 te Oosterbeek

Nijverdal, 5 september 2022
Projectnummer 22.80

Colofon

Door	Otte Groenadvies BV Brilsweg 1a 7441 BV Nijverdal
Telefoonnummer:	06 18 95 19 55
E-mail:	tjitske@ottegroenadvies.nl
Internet	www.ottegroenadvies.nl
Project	22.80
Auteur:	T.M. Stam – Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs en
Natuurbeheer	
Gecontroleerd:	Ing. P. Otte
Datum	5 september 2022
Status:	Concept

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1. Aanleiding.....	4
1.2. Doel.....	4
1.3. Huidige situatie.....	4
2. Wetgeving	6
3. Methodiek.....	7
3.1. Werkwijze kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)	7
4. Resultaten	8
4.1. Resultaat kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel).....	8
5. Conclusie	11
5.1 overzicht beschermde soorten.....	11
5.2 Aanbevelingen	11
6. Geldigheid	12
7. Bibliografie	13
Bijlagen	14
Bijlage 1 Wet Natuurbescherming.....	14
Bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten	16

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient aangetoond te worden dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen werkzaamheden, het verwijderen van het aanwezige groen en het realiseren van een nieuwe woning (Otte Groenadvies, 2022).

Uit de quickscan is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Indien dat het geval is, heeft de ruimtelijke ingreep consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied voor de bovengenoemde soorten.

1.2. Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

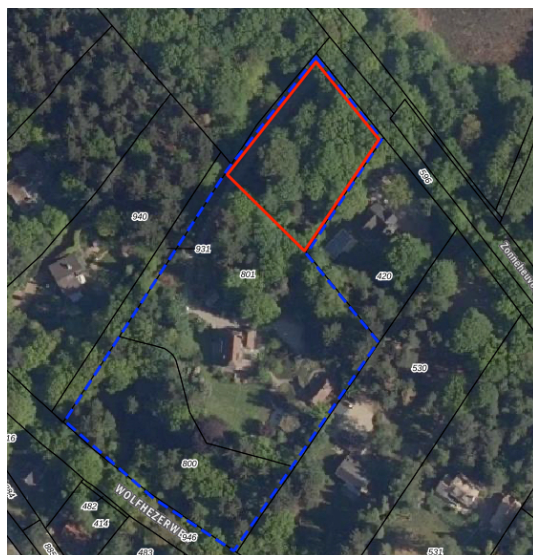
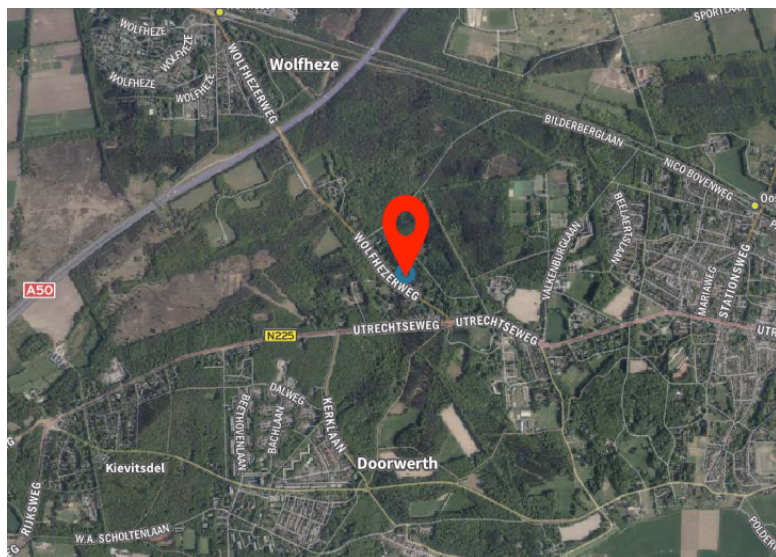
- Zijn er kleine marterachtigen aanwezig?
- Welke functie(s) heeft de planlocatie voor deze soorten?
- Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Is een ontheffing Wnb nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren?

1.3. Huidige situatie

Het plangebied ligt in het buitengebied van Oosterbeek, in de bosgebieden van de Veluwe. De bossen vormen de groene longen en het visitekaartje van de gemeente Renkum. In het bosgebied vind je open plekken met eeuwenoude akkers, heidevelden en weilanden. De open plekken staan onder druk door bebossing, bebouwing en intensieve functies. In het bosgebied liggen zichtlijnen naar de lagere delen zoals de uiterwaarden en de beekdalen. Het bosgebied vervult de functie van 'klimaatbuffer' en heeft in toenemende mate verbindingen voor diverse diersoorten waaronder het edelhert (Gemeente Renkum, 2017).

De onderzoekslocatie betreft een bosperceel met een goed begroeide struiklaag. Ten westen loopt de oprijlaan naar de bestaande woning ten zuiden, het gehele perceel is omheind. Op de onderzoekslocatie is geen verharding aanwezig.

Op de onderzoekslocatie staan voornamelijk loofbomen als zomereik, gewone beuk en Amerikaanse esdoorn. In het perceel ten zuiden staan naaldbomen als Douglas en fijnspar. In de struiklaag staan soorten als adelaarsvaren, rhododendron, brandnetel en coniferen. De kruidlaag bestaat uit soorten als gele dovenetel, kleeftkruid, smeerwortel, gewone salomonszegel, hangende zegge, berenklauw, robertskruid, klein springzaad en papaver.

Afbeelding 1 & 2. Locatie plangebied (blauw), onderzoekslocatie (rood) (Pdok, z.d.)

2. Wetgeving

De Wnb regelt de bescherming van het in het wild voorkomende planten en dieren en de bescherming van gebieden. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel in de Wnb. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten, zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wnb kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten;
- Andere soorten.

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing. Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een

vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er is geen sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstig staat van instandhouding van de soort.

Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader van de soortenbescherming in de Wnb.

De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten (Overheid, 2020).

3. Methodiek

In hoofdstuk 3 wordt de werkwijze voor het onderzoek op kleine marterachtigen besproken. In hoofdstuk 4 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldonderzoeken en de bijbehorende resultaten.

3.1. Werkwijze kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

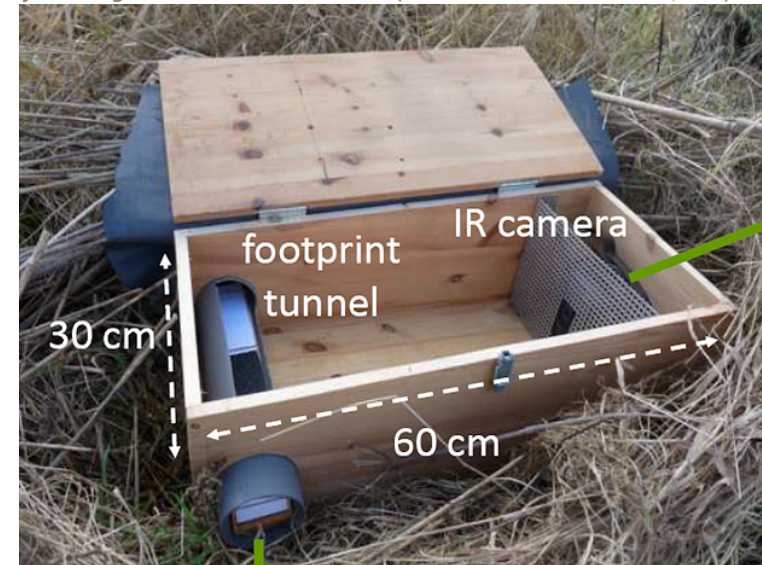
Aangezien er voor het onderzoek op kleine marterachtigen in de provincie Gelderland geen documenten beschikbaar zijn wordt er gebruik gemaakt van de handreiking uit de provincie Noord-Brabant.

Om de drie soorten kleine marters vast te stellen worden doorgaans verschillende methoden gebruikt. Tijdens het onderzoek kunnen cameravallen, marterboxen, sporenbuizen en/of nestkasten worden geplaatst. Het materiaal wordt ingezet in de meest kansrijke landschapselementen en moeten in de meest actieve periode, dat loopt van mei t/m augustus, zes weken onverstoorde aanwezig zijn. (Provincie Noord-Brabant, z.d.). Na afloop van de onderzoeksperiode worden de opnames geanalyseerd en de resultaten verwerkt in de rapportage.

Tijdens het onderzoek op deze planlocatie worden marterboxen en cameravallen gebruikt. In de onderstaande afbeelding wordt een voorbeeld van een marterbox en cameraval weergegeven.

Afbeelding 3. Voorbeeld cameraval (Provincie Noord-Brabant, z.d.)

Afbeelding 4. Voorbeeld marterboxen (Stichting Kleine Marters, z.d.)

4. Resultaten

In onderstaand is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde onderzoeken, onderzoeksdata en omstandigheden tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door T.M. Stam – Otte Groenadvies.

4.1. Resultaat kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

Habitat

De bunzing en hermelijn komen voor in allerlei verschillende landschapstypen, de voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komen deze soorten voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor daar kunnen ze tussen stobalen en op hooizolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen (Zoogdiervereniging, z.d.) (Zoogdiervereniging, z.d.).

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap (Rd) maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt (Zoogdiervereniging, z.d.).

Aanwezig habitat planlocatie

- Aanwezig groen in de vorm van bosschages en rommelhoekjes in en rondom het perceel;
- Beschuttingsmogelijkheden en voedselaanbod in de groenblijvende struiklaag onder het aanwezige groen op de planlocatie en omgeving.

Aanwezigheid

De te onderzoeken locatie beslaat circa 3000m², per 0 tot 1 ha dient er minimaal een marterbox en een cameraval te worden geplaatst (Provincie Noord-Brabant, z.d.). Op de planlocatie zijn er uit zorgvuldigheid twee marterboxen en een cameraval geplaatst.

Afbeelding 5. Onderzoekslocatie (rood), marterboxen (oranje), Cameraval (groen) (Pdok, z.d.)

Foto 1. Marterbox

Foto 2. Wildcamera

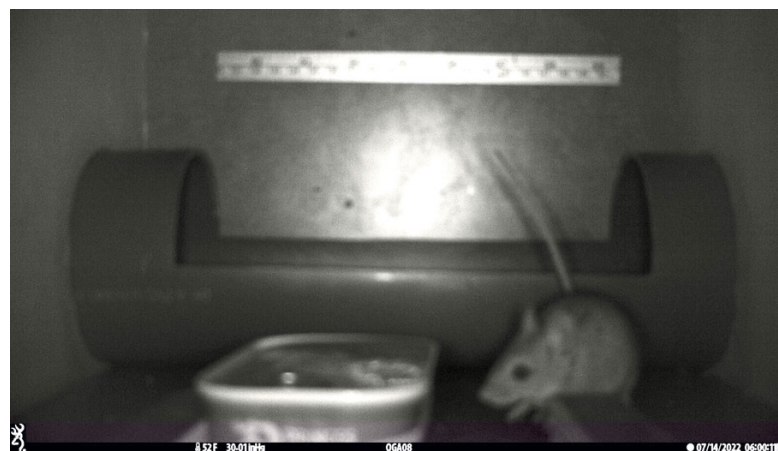
Op 18 mei 2022 zijn de marterboxen met lokvoer (sardientjes of ansjovis) op de planlocatie geplaatst. Er is gekozen voor locaties met een hoge bedekking die aantrekkelijk zijn voor de kleine marterachtigen. Het materiaal is ruim zes weken aaneengesloten op de locatie aanwezig geweest. Op 27 juni 2022 is het materiaal verwijderd en zijn de opnames geanalyseerd.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)			
Datum	11 juli 2022	1 augustus	24 augustus 2022
Camera's div. & marterboxen	Plaatsen materiaal	Vervangen batterijen/microchips	Ophalen materiaal
Temperatuur	17°C	19°C	23°C
Weertype	Licht bewolkt	Bewolkt	Helder

Tabel 1. Schematisch overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

Resultaten

Met het uitlezen van de data zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. In de marterboxen zijn slechts huismuizen aangetroffen.

Afbeelding 6. Waarnemingen marterbox

Effectenbeoordeling

Rust- en verblijfplaats

Op basis van de verrichtte onderzoeksinspanning d.m.v. het plaatsen van marterboxen en een boomcamera kunnen met de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van de kleine marterachtigen worden uitgesloten.

Foerageergebied

Op basis van de verrichtte onderzoeksinspanning d.m.v. de resultaten van de marterboxen en de boomcamera is met zekerheid vast te stellen dat de kleine marterachtigen de planlocatie niet gebruiken als foerageergebied. Daarnaast blijven, na realisatie van de woning, de siertuinen en omliggende bossen beschikbaar, negatieve effecten zijn uitgesloten.

5. Conclusie

5.1 overzicht beschermde soorten

Soortengroepen	Aanwezigheid	Effecten	Aanbevelingen	Mits
Kleine marterachtigen	niet	geen	geen	

5.2 Aanbevelingen

Kleine marterachtigen

- *Verblijfplaatsen*: uit onderzoek blijkt dat de voorgenomen ontwikkelingen geen belang vertegenwoordigt voor de kleine marterachtigen. Hiervoor hoeft geen compensatieplan opgesteld te worden;
- *Foerageergebied*: op de planlocatie worden geen negatieve effecten verwacht op het foerageergebied;
- De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van kleine marterachtigen. Voor de geplande werkzaamheden hoeft geen ontheffing worden aangevraagd.

6. Geldigheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijke geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk een. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

7. Bibliografie

- Gemeente Renkum. (2017). *LandschapsBasisPlan*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van https://www.renkum.nl/Mediatheek/Documenten_bestuur/Documenten_n_beleidsregels_en_notas/Openbare_ruimte_en_groen/Landschapsbasisplan_2017?utm_source=Rx.Front&utm_medium=redirect&utm_campaign=landschapsbasisplan
- KNMI. (z.d.). *Koninklijk Nederlands Metreologisch Instituut*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://www.knmi.nl/nederland-nu/weer/verwachtingen>
- Otte Groenadvies. (2022, juni 22). 22.50 Quicksan flora en fauna Zonneheuvelweg 26 te Oosterbeek.
- Overheid. (2020, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>
- Pdok. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://www.pdok.nl/viewer/>
- Provincie Noord-Brabant. (z.d.). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/publicaties/2017/handreiking-kleine-marters-relatie-tot-soortbescherming>
- Stichting Kleine Marters. (z.d.). *Onderzoeksmethoden*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://stichtingkleinemarters.nl/onderzoeksmethoden/>
- Zonsopgang. (z.d.). *Zonsopgang/Zonsondergang*. Opgeroepen op juli-augustus 2022, van <https://www.zonsopgangzonsondergang.nl/hoe-laet-donker/>
- Zoogdiervereniging. (z.d.). *Bunzing*. Opgeroepen op juli-augustus, 2022, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>
- Zoogdiervereniging. (z.d.). *Hermelijn*. Opgeroepen op juli-augustus, 2022, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>
- Zoogdiervereniging. (z.d.). *Wezel*. Opgeroepen op juli-augustus, 2022, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Bijlagen

Bijlage 1 Wet Natuurbescherming

Hoofdstuk 3. Soorten

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.2

1. Het is verboden vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, onder zich te hebben voor verkoop of ten verkoop aan te bieden.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van vogels van soorten, genoemd in bijlage III, deel A, bij de Vogelrichtlijn, die aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en ten aanzien van delen of producten van die vogels.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogels van

soorten, genoemd in bijlage III, deel B, bij de Vogelrichtlijn, die aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en ten aanzien van delen of producten van die vogels.

4. Bij die krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verkoop, het vervoer voor verkoop, het onder zich hebben voor verkoop of het ten verkoop aanbieden van vogels van soorten, aangewezen op grond van het derde lid, en delen of producten van die vogels.
5. Een vogelsoort wordt op grond van het derde lid uitsluitend aangewezen, indien de handelingen bedoeld in het eerste lid, uitgevoerd overeenkomstig regels als bedoeld in het vierde lid, er niet toe leiden dat het populatieniveau, de geografische verspreiding of de omvang van de voortplanting van deze soort in gevaar wordt gebracht of kan worden gebracht.
6. Het is verboden, anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten als bedoeld in het eerste lid, onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels, delen of producten aantoonbaar overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij toegewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van
 - a. De verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of

- ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
- b. Regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing
 - b. Zij is nodig
 1. In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid;
 2. In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 3. Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 4. Ter bescherming van flora en fauna;
 5. Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 6. Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
- a. De middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
 - b. De tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
 - c. De wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.
6. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1 en 3.2, zesde lid, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet

is bepaald dat het desbetreffende besluit de handelingen uitsluitend toelaat indien is voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in het vierde lid, en dat aan het besluit de voorschriften worden verbonden, bedoeld in het vijfde lid.

7. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1 en 3.2, zesde lid, zijn niet van toepassing op:
- a. Handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2, en
 - b. Handelingen die zijn beschreven in en worden verricht overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikel 1.13, eerste, zevende, of achtste lid, indien:
 1. Ten aanzien van het beheerplan, het plan of programma's, althans het onderdeel dat betrekking heeft op de desbetreffende handelingen, is voldaan aan het in het vierde en vijfde lid bepaalde ten aanzien van ontheffingen en vrijstellingen en
 2. Het bestuursorgaan dat het beheerplan, het plan of het programma heeft vastgesteld tevens bevoegd is voor de verlening van een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling als bedoeld in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid voor dergelijke handelingen, of, als dat niet het geval is, het beheersplan, het plan of het programma is vastgesteld in overeenstemming met het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de ontheffing, onderscheidenlijke vrijstelling.

Artikel 3.4

1. Ingeval het vangen of doden van vogels als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden deze vogels:
 - a. Te vangen of te doden met:
 1. Middelen, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Vogelrichtlijn;
 2. Middelen, installaties of methoden voor massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels, of

3. Middelen, installaties of methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen, of
- b. Te achtervolgen met behulp van vervoersmiddelen, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn, overeenkomstig de daar beschreven wijze.
2. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen en provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in het eerste lid, artikel 3.3, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Onze minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel b, voor het gebruik van motorboten op open zee onder de in bijlage IV, onderdeel b, tweede gedachtestreep, tweede volzin, bij de Vogelrichtlijn genoemde voorwaarden.
4. Bij het algemene maatregel van bestuur kunnen middelen, installaties of methoden worden aangewezen die in elk geval worden gerekend tot de middelen, installaties, onderscheidenlijk methoden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder de 2^e of 3^e.

Bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten

Vogels nemen in de Wet natuurbescherming een bijzondere positie in. De basis hiervoor vormt de Europese Vogelrichtlijn, waarin onder meer de bescherming gereguleerd is van alle inheemse en regelmatig voorkomende trekvogels, zodat deze 'kunnen voortbestaan en zich kunnen voortplanten'. De Wet natuurbescherming geeft aan dat alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen beschermd zijn tijdens de broedperiode.

Daarnaast zijn er een aantal kwetsbare vogelsoorten waarvan de nesten ook jaarrond zijn beschermd. RVO.nl heeft daartoe in 2009 een (aangepaste) lijst opgesteld met vogelsoorten die dit betreft. Het is een indicatieve lijst die als hulpmiddel gebruikt kan worden bij het bepalen of er voor een ruimtelijke ingreep een ontheffing aangevraagd moet worden en om te kijken welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Zie <https://mijn.rvo.nl> (zoeken op jaarrond beschermde nesten). Het is geen uitputtende lijst en op de lijst kunnen uitzonderingen ontstaan waardoor het nest van een bepaalde soort toch niet jaarrond beschermd is. Voor meer informatie kunt u zich richten tot de provincie alwaar de desbetreffende activiteit plaatsvindt.

Er wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij de nesten van categorie een tot en met vier jaarrond beschermd zijn en categorie vijf alleen tijdens de broedperiode. Hierbij geldt echter dat wanneer 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden' dat rechtvaardigen, ook de nesten van categorie vijf soorten jaarrond beschermd kunnen zijn. Voor deze soorten is daarom vaak ook inzicht nodig in de nesten en rustplaatsen in het plangebied en de omgeving. De onderscheiden categorieën zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen gebruikt worden als baste rust- en verblijfplaats (steenuil);
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of

biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (roek, gierzwaluw en huismus);

3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar en slechtvalk);
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendif en zwarte wouw);
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (diverse soorten waaronder boerenzwaluw, groene specht en torenvalk).